

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Koetsveldstraat 18

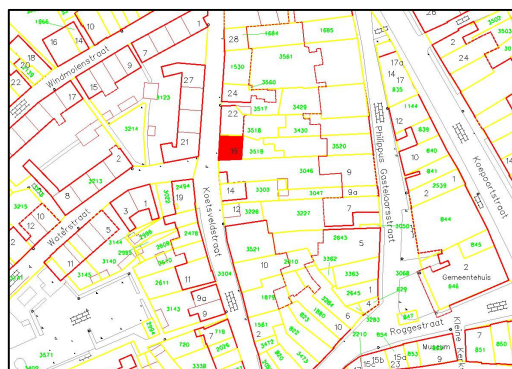
Monumentnummer : GM017

Straat : Koetsveldstraat
Huisnummer : 18
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 BG

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 3519

Naam object : ---
Bouwjaar : 1885
Architect : nb
Bouwstijl : ---
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 19-10-2012
Datum aanwijzing : 21-05-2013

Situering

Het rijtje woningen is gelegen aan de Koetsveldstraat nabij de Waterstraat binnen de historische binnenstad van Doesburg. Het blokje staat links en rechts vrij en staat met de voorgevel in de rooilijn aan de straat.

Hoofdropzet

Koetsveldstraat 18 vormt de rechter helft, voorheen genummerd 16 en 18, van een vrijstaand rijtje van oorspronkelijk vier geschakelde huisjes van één bouwlaag met een zadeldak evenwijdig aan de straat tussen topgevels. Het blokje heeft links en rechts een poortje naar erven van de burens en centraal een overbouwde poortgang naar de

achtertuinten. De huisjes zijn samengevoegd tot twee woningen. Deze zijn deels onderkelderd en voorzien van een zolder.

Historie

De Koetsveldstraat is gelegen binnen de kern van de historische stad die in 1237 stadsrechten kreeg en kort ervoor moet zijn gesticht. De straat kent afwisselend bedrijfsmatige panden en woonhuizen, waarbij de panden aan de oostzijde oorspronkelijk bijgebouwen waren van de panden aan de Philippus Gastelaarstraat. Zo is het rijtje Koetsveldstraat 16-18-20-22 gebouwd op het achterterrein van de panden Philippus Gastelaarstraat 11 en 13.

Beknopte bouwgeschiedenis

Het blokje is in 1885 gebouwd en in de jaren na WO II sterk verwaarloosd en onbewoonbaar verklaard. De nummers 16-18 zijn in 1990 gerestaureerd, de nummers 20-22 in 1994. De achtergevel van nummer 20-22 is daarbij geheel vernieuwd en er werd een onderdoorgang afgescheiden ten behoeve van de achtertuinen. De bestaande venster- en deuropeningen in de voor- en achtergevel zijn bij de restauratie gerespecteerd.

Exterieur

Het rijtje heeft een éénlaags, gemetselde bakstenen voorgevel op een gepleisterde plint. De gevel is gemetseld in kruisverband en bestaat uit twee maal twee voordeuren naast elkaar die worden geflankeerd door een venster. In het midden van de gevel is de deur naar de poortgang gesitueerd. Het muurwerk is voorzien van muurankers met rechte schieters. Alle vensters en deuropeningen worden aan de bovenzijde afgesloten door een anderhalf steens strekse boog (hanekam). De vensters zijn voorzien van natuurstenen onderdorpels, de deuren van hardstenen onderdorpels en neuten. De entrees hebben een vast kalf met een deelroede in het bovenlicht en vlakke, opgeklampte deuren. De vensters van nummer 16-18 zijn uitgevoerd als negenruits schuiframen met wisseldorpel en drieruits bovenraam, de vensters van nummer 20-22 hebben een vast tussenkalf en een negenruits draairaam en drielichts vast bovenraam. Alle vensters zijn voorzien van opgeklampte luiken op duimen. De deuren en het raamhout van nummer 20-22 zijn in 1994 vernieuwd.

De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een ongeprofileerde bakgoot op geprofileerde klossen. De dakvlakken zijn belegd met gesmoorde oud-Hollandse dakpannen. Boven de vensters zijn in de dakvlakken dakkapellen opgenomen, bij de nummers 16-18 zijn deze voorzien van houten ramen met glas in roeden, bij nummer 20-22 is sprake van een kunststof draai-/kiepraam met in de dubbele beglazing kunststof roeden opgenomen. De beide zijgevels zijn blind en afgedekt met een boeiboord met dekljst.

In de achtergevel van nummer 16-18 bleef de historische indeling en vensterkozijnen met houten onderdorpels bewaard. De ramen zijn in 1990 vernieuwd. Een bakstenen buitentrapp geeft vanuit de tuin toegang tot de kelder.

De achtergevel wordt aan de bovenzijde afgesloten door een goot op klossen, in het dakvlak zijn twee dakkapellen met zadeldak opgenomen. Het dakvlak is belegd met roodbakkende oude Hollandse pannen.

Interieur

Kelder: deze bevindt zich aan de achterzijde van het huis en is toegankelijk via houten steektrap vanuit de garderobe en via een bakstenen, gemetselde buitentrap. De kelder heeft een segmentboogvormig gewelf evenwijdig aan de straat en is met een halfsteens, bakstenen tussenmuur in twee vertrekken gedeeld die corresponderen met de plattegrond van de twee samengevoegde huisjes. Elke kelderruimte heeft een dichtgemetselde oudere toegangsopening.

Begane grond: De indeling bestaat uit een woonkamer rechts (gesitueerd in het voormalige huis nummer 16). In de voormalige woning nummer 18 (links) is de hal, de garderobe met trap naar de kelder en geheel links de trap naar de verdieping gesitueerd. Achter deze ruimten bevindt zich de keuken, die met een deur vanaf de woonkamer toegankelijk is. De afwerking en indeling is in 1990 – behoudens de gehandhaafde muur tussen de voormalige woningen 16 en 18 - geheel nieuw tot stand gekomen en wordt hier verder niet beschreven.

Eerste verdieping: een vanuit de hal toegankelijke, historiserende, moderne trap voert naar de eerste verdieping. De indeling en afwerking is hier in 1990 volledig nieuw tot stand gekomen en wordt verder niet beschreven. De aard van de kapconstructie kon door aftimmeringen niet worden vastgesteld.

Vliering: Een uitschuiftrap op de overloop geeft toegang tot een lage vliering. De kapconstructie is in deze ruimte in het zicht en bestaat uit een in 1990 volledig vervangen sporenkap van machinaal gezaagde sporen, in de nok verbonden met een nokgording.

Bouwdossiers

19-12-1989: het renoveren van twee woningen tot één woning

Literatuur

- Haans, F.A.C., C.J.B.P. Frank, *Beschrijving Koetsveldstraat 16-18 Doesburg*, 29-8-1990 (adviesnr. 183)
- Haans, Frank, *Monumentengids Doesburg*, Utrecht 2008, 219

Waardering

Koetsveldstraat 18 dateert uit het laatste kwart van de negentiende eeuw (1885) en is op onderdelen goed bewaard gebleven. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de gaafheid van de architectuur, de ligging aan de straat en de bouwmassa met kelder.

Het object Koetsveldstraat 18 is van algemeen belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde. Het huis is architectuurhistorisch van belang als goed bewaard gebleven voorbeeld van eenvoudige woonhuisarchitectuur daterend uit het einde van de negentiende eeuw met gaaf bewaard gebleven gevelindeling en afwerking.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie en de ruimtelijke samenhang met de rechter helft van het rijtje met adres Koetsveldstraat 20 en de buurpanden.

Het huis is cultuurhistorisch van belang als goed bewaard gebleven voorbeeld van een woning voor de arbeidersklasse uit het einde van de negentiende eeuw.